

**NOVOROČNÝ PRÍHOVOR
PREZIDENTA SR**

Bratislava, 1. 1. 2025

Drahé Slovenky, drahí Slováci, vážení spoluobčania!

Príchod Nového roka je vždy pohľadom do neznáma a môže v sebe skrývať tak nádej, ako aj obavy. A preto si vždy spoločne želáme, aby bol nový rok aspoň o niečo lepší ako ten predchádzajúci, aby sme boli zdraví, šťastní a spokojní. Želám vám z celého srdca, aby sa naplnili všetky prania, ktoré ste už nepochybne dostali od svojich blízkych a aby ste sa celý rok čo najviac tešili z ich prítomnosti.

Dovoľte mi prvýkrát sa vám prihovoriť s novoročným práním ako prezident Slovenskej republiky. A dovoľte mi vysloviť pranie celej našej vlasti, všetkým jej ľuďom v každom kúte Slovenska. Nech máme na Slovensku v novom roku čo najviac odvahy, stability, pokoja a porozumenia. Pretože práve odvahu, stabilitu, pokoj a porozumenie dnes všetci priam bytostne potrebujeme.

Na mojich cestách po Slovensku som videl množstvo neuveriteľných ľudských príbehov odvahy. Z mnohých ma dodnes mrazí v chrbte. Je to odvaha bojovať s osudom, nepoddať sa za žiadnych okolností a každý jeden deň v sebe nájsť novú energiu nielen pre seba, ale aj pre ľudí naokolo.

Videl som opatrovatelky, ktoré sa v Banskej Bystrici každý deň obetavo starajú o nevyliciteľne choré detičky. Náhradné rodiny, ktoré robia všetko preto, aby aj iné deti ako ich vlastné pocítili lásku a teplo domova. Zamestnancov v domovoch sociálnych služieb, ktorí robia našim seniorom dôstojné a pokojné strieborné roky. Videl som odvalu našich hasičov, vojakov i policajtov, s ktorou zachraňujú životy i za cenu nasadenia toho vlastného.

Ale vnímal som aj iný druh odvahy – nečakať na pomoc od ostatných, ale postaviť sa na vlastné nohy. Mnohé neuveriteľne inšpiratívne príbehy ľudí, ktorí svojím nápadom a obrovským nasadením dali prácu najprv sami sebe a dnes ju dávajú stovkám iných. Ľudí, ktorí nezložili ruky do lona, keď videli okolo seba nespravodlivosť akéhokoľvek druhu, ale bojovali za svoje práva i práva svojich blízkych.

A tak dnes želim takúto odvalu aj nám všetkým, vážení spoluobčania. Aby sme aj napriek neustálemu strašeniu mali čo najviac odvahy a viery vo vlastné sily, s ktorou sa všetky prekážky prekonávajú oveľa ľahšie.

Osobitne želim odvahu aj slovenskej vláde. Aby v novom roku našla odvahu na zásadné kroky v kľúčových oblastiach, kde ľudia potrebujú vidieť skutočné riešenia. Aby chápala, že hlavné bremeno jej práce stále leží doma, a nie v zahraničí. A aby sústredila svoju energiu tam, kde to prinesie úžitok celej našej spoločnosti - a nemíňala energiu vo vzájomných sporoch alebo v témach, ktoré možno na chvíľu zaujmú a vyvolajú emóciu, ale nijako nezlepšia každodenný život ľudí na Slovensku.

Vlani napríklad vláda prijala odvážne rozhodnutie, keď sa rozhodla postaviť na Slovensku novú jadrovú elektrárňu. Ale presne takéto odvážne a zásadné rozhodnutia s dlhodobým dopadom na život celej krajiny potrebujeme aj v ďalších oblastiach. Hovorím o zdravotníctve, školstve, cestnej a železničnej infraštruktúre, ale aj o príprave Slovenska na novú generáciu priemyslu, využívanie nových technológií, umelej inteligencie či o zatiaľ nevyužívanom bohatstve v podobe nesmierne cenných zdrojov tej najlepšej pitnej vody, akú na Slovensku máme.

Rozumiem, že činnosť vlády bola v minulom roku poznačená prijímaním nevyhnutných opatrení na konsolidáciu verejných financií. A určite bola poznačená aj tou najhoršou udalosťou vlaňajšieho roka, ktorou bol atentát na predsedu vlády.

Ale niet žiadneho dôvodu, aby svoj druhý rok pri moci vláda naplno nevyužila pre prijatie zásadných a dlhodobých opatrení. Vláda má stále jedinečnú príležitosť zmeniť neblahý spôsob spravovania vecí verejných, ktoré zatiaľ riadime systémom od volieb do volieb. A mala by dať svojimi odvážnymi rozhodnutiami v mnohých oblastiach základ dlhodobej prosperite našej vlasti a jej silnej konkurencieschopnosti v európskom i svetovom meradle.

Ako prezident zvolený priamo slovenskými občanmi budem aj v budúcom roku robiť všetko pre to, aby sme tieto dlhodobé, náročné, ale nesmierne dôležité témy aktívne otvárali a riešili ich.

Počúvam ľudí na mnohých výjazdoch po celom Slovensku a viem, čo ich trápi a kde najviac potrebujú pocítiť pozitívnu zmenu. Preto som vlani v Prezidentskom paláci prijal predstaviteľov celého sektora zdravotníctva či zástupcov slovenských učiteľov. Preto budem v tomto roku pokračovať v otvaraní ďalších kľúčových tém. Prezidentský palác nebude v roku 2025 ani pobočkou úradu vlády, ale ani politickým centrom odporu voči nej. Bude vždy

miestom, kde sa hľadá dlhodobá vízia pre Slovensko a kde sa otvárajú zásadné otázky našej budúcnosti.

Vážení spoluobčania,

Ako druhé zásadné slovo pre rok 2025 som spomenul stabilitu. Najväčším predpokladom stability je, aby sme tento rok prežili v mieri a bezpečí.

Veľmi, veľmi si želám, aby mier vládol nielen na Slovensku, ale aby sa konečne skončilo zabíjanie na Ukrajine, v pásme Gazy a vo všetkých častiach sveta, sužovaných vojnami a krvavými konfliktmi.

Pretože v týchto vojnách a konfliktoch ide síce navonok o deklarované hodnoty, ale ich skutočným výsledkom je, že každý jeden deň zomierajú nevinní ľudia a neskutočne trpia ženy a deti. A toto utrpenie v 21. storočí je strašnou hanbou celej našej civilizácie.

Nastolenie mieru na Ukrajine by bolo tou najkrajšou oslavou 80. výročia ukončenia druhej svetovej vojny, ktoré si v tomto roku na Slovensku dôstojne pripomenieme.

Ak Slovensko môže k nastoleniu mieru reálne pomôcť, sme povinní tak čím skôr urobiť. Znovu však pripomínam: naši občania úplne oprávnene očakávajú, že sa vláda bude venovať predovšetkým ich skutočným problémom a robiť konkrétne kroky k zlepšovaniu ich každodenného života. Ľudia cítia, že možnosti Slovenska vo svetovej politike majú svoje limity. A nikdy nesmú mať pocit, že popri riešení medzinárodných tém na nich vláde akosi neostal čas a energia.

Je úplne legitímne hľadať zahraničnú spoluprácu aj mimo našich základných, trvalých a nemenných zväzkov v Európskej únii a Severoatlantickej aliancii. Táto spolupráca by však mala prinášať konkrétne a hmatateľné výsledky pre Slovensko a jej obyvateľov. A nesmie sa odrážať v zhoršenej kvalite našich európskych a transatlantických vzťahov, ktoré sú pre Slovensko kľúčové a ku ktorým sa vlni prihlásili svojím podpisom všetci traja najvyšší ústavní činitelia Slovenskej republiky.

Vážení spoluobčania,

mier a bezpečnosť sú základnými predpokladmi stability nášho života. Ale musíme hovoriť aj o stabilite vnútornej, ktorá je daná predovšetkým politickými pomermi v parlamente. A tu pevne verím, že rok 2025 bude výrazne iný, ako ten predchádzajúci.

Rozbíjať a ničiť vie totiž každý. Ale dokázať sa spojiť pre dobrú vec, vytvoriť niečo konkrétne pre ľudí a pohnúť celú krajinu dopredu je oveľa ťažšie.

Preto verím, že sa v tomto roku nikto nebude tešiť z toho, že sa niečo podarilo zbúrať, nikomu ublížiť alebo niekoho zničiť. Ale že sa budeme tešiť z toho, že sa nám podarilo spojiť, niečo spoločne vybudovať a posunúť našu vlasť k lepšej budúcnosti.

Preto nie kvôli prospechu politických strán, ale kvôli prospechu všetkých ľudí na Slovensku dúfam, že politické strany dokážu zabezpečiť stabilitu a nebudú pracovať spôsobmi, ktoré škodia celej krajine.

Vážení spoluobčania,

Ako kľúčovú tretiu vec som pomenoval potrebu pokoja, zmierenia a porozumenia. A tu sa neobraciam na politikov, lebo pre mnohých z nich je, žiaľ, konflikt základnou formou existencie. Obraciam sa na nás všetkých, aby sme k tomuto zmiereniu a porozumeniu sami aktívne prispeli.

Z mojej predvianočnej návštevy Vatikánu som na Slovensko priniesol posolstvo od Svätého otca: Nikdy sa na druhých nepozeraťme zhora – iba v prípade, že sa k nim skláňame, aby sme im pomohli. Je to neuveriteľne hlboká myšlienka s dvoma zásadnými odkazmi.

Nepozeraťme sa na druhých zhora z akéhokoľvek dôvodu: pretože sú iní ako my, pretože vyrástli v inom prostredí, pretože sú inej rasy, vierovyznania či sexuálnej orientácie. Ale prosím, už vôbec sa nepozeraťme na druhých zhora pre ich politické názory a iný pohľad na svet. Pretože vidieť svet svojimi očami je základné právo každého jedného človeka. Nikdy nevieme, z akých častí má ten druhý svoj svet vyskladaný. Nepoznáme jeho osud, nevidíme do jeho hlavy ani do jeho mobilu, z akých úlomkov poznania skladá svoje životné presvedčenie. Podporujme preto zdravú a živú diskusiu, ale nedovoľme v nej spochybňovať základné fakty a pravdu.

Nepohrdajme teda ľuďmi za ich politický názor, pretože presne to je základný kameň rozdeľovania národa prostredníctvom politiky. Nedovoľme, aby politika rozdeľovala rodiny, priateľov, či kolegov.

Nehľadme na politikov ako fanúšikovia, ktorí tých svojich bezbreho obdivujú a tých druhých z celého srdca nenávidia. Lebo táto nenávisť je nesmierne nákazlivá a veľmi rýchlo sa preniesie z politikov aj na ich voličov. A potom tu už máme doslova epidémiu vzájomnej nenávisti, ktorá je skazou každého národa a každého spoločenstva, pretože ho zožiera z vnútra ako ťažká choroba.

A druhá časť odkazu Svätého otca je presne o tom, čím máme nenávisť nahradiť – vzájomnou pomocou a porozumením. Pretože ochota pomôcť a snaha počúvať toho druhého s otvoreným srdcom – to je rozhodnutie každého jedného z nás. Našimi vlastnými a každodennými činmi môžeme zásadným spôsobom prispieť k tomu, aby sme sa ako národ vrátili k našej vnútornej jednote a súdržnosti, ktorá nás zdobila a pomohla nám vždy v historicky najťažších chvíľach.

Mať vlastný štát je dar, ktorý si musíme vážiť. Nemusíme hľadať svoju hodnotu v obdivovaní cudzích lídrov, krajín či mocností. Slovensko má vlastné úspechy, vlastných hrdinov a jedinečnú cestu, na ktorú môže byť právom hrdé.

Sme štátom, ktorý si svoju identitu nebudoval na krutosti či útlaku iných. Naša história je aj príbehom pomoci, súcitu a odvahy. Keď iní potrebovali pomoc, Slováci dokázali otvoriť svoje srdcia aj dvere. Toto je dedičstvo, ktoré musíme niesť ďalej – jednoducho, byť krajinou dobrých ľudí.

Je len a len na nás, aký obraz dáme našej vlasti a kam ju do budúcnosti nasmerujeme. Ja ako prezident budem naďalej konať tak, aby sa Slovensko namiesto rozdeľovania spájalo a aby sme v našich životoch cítili viac solidarity, dôstojnosti a ľudskosti.

Veľmi vám všetkým želám, aby sme každý jeden deň tohto roka robili dobré vnútorné rozhodnutia. Aby sme nad druhými stáli len vo chvíľach, keď im chceme pomôcť. Nech nás pri tom sprevádza čo najviac nádeje, vnútornej radosti, zdravia a lásky od našich blízkych. Želám vám všetkým dobrý a úspešný rok 2025.